

կերեցւոյն Հայոց կնի լիկեայ, դադարեալ կոչ կոչցէ ընտրութիւնն նորոյ պատ-
րիարքի»։ Պառանէ տէկին Շարդ-
տա համալի նամէսպուդ, իշ պու միմ-
նուաթ երկրի նախն, բաթիւրդ ինթի-
խապընա քէմալի ինէ մէզուն պուլու-
նան իրող ոպուտարըն սէրպիսթիլէթի
վէ հուգուդու մէշրուէլէրի, պու-
թիւն պութիւնէ պաղպաղապ, իպթալ
օլտուդտան սոզրա, Հասուն էֆէնտի-
նին էրիլ ինթիլխապը, քէմալսէրպիս-
թիլէթ ինէ ինքա օլտու տէմէնին ալ-
թըդ նէ՝ միւնտաթիլթի վար տոր պիդ
պիլէմէլիլ, օդ ույան հէլի ինտաֆ վէ եր-
պուլը իպըէլէնէ միլթիւրաւ էաթպ,
օլ վէճհ ինէ Զուքմ իթմիւն վէ ինէ էմ-
սալըդ վէ հուգուդը մէմնուաթ տաթի
ոսաթալըդ ինէ զույէթ էարար վէ կիդ-
լի թութուլարադ, հէմէն միլթիլէ-
ֆա կաթիլիկու բուհնին ինէպիմ ի-
տէր իթմէլ, Մօնպիւնօր վալէրիւաթա-
րաթիւրտան 1866 կատարվար 6 թիարի,
էթիլլէ այրը այրը նաւէր տաթիլսաթի-
լա էթիլէտէ պէրուսէ վաղընըդ օլու-
լունան էպիլադ ոպուլուլա ինէպիլլ օ-
լունուր, վէ հէր քիս պիլէր մանա
վէրմէյէ վէ պիլէր էֆէքտալա զա-
հիպ օրէպա մէճպուր օլուր։ Բիւրսի-
նին պէլլէ պիլ խալի վաղլընտա,
խարիճտէն տիլի պու կիլլի պիլ տ-
ճալիպ հիւճմ ինէ մուսալլաթ օլու-
նուր իսէ, օգուլանլար արթըդ քէշֆ
խտէպիլիլէր քի, քիւրսիլ մէզպու-
րուն խաթէսի նէ կիւճ վէ միւշքիլ
հալէրէն ալի շար օլմաթուր Պառ մէմնուաթ
վէ թասալլութտան թապիլի վէճհ ինէ
գարմիլարըշլըդ, ուլլըրնաւուլուդ,
քահանայ նէ էպիլադ ոպուլուլան պիլ
պիլիլնէ կէյմէսի մէշրուդ խոթ։

Վէ իւրէ Բորօրականանք
մագսէտ վէ մէրաւը պու խոր
լարը տէսիսէ խտէրէք, Շարը
սինին ալէ ումում խայրիխա
յան օլ մէշնօր մօնսինեօր վ
յը, իշէ պրը հիւսնաւ սիր
յըք պէշնէսիյէ օրթայա ալ
հէր չէյէ միւտախէշէ իմթի
պու վէսիլէր իլէ հէր նէ է
մէպնի իսէ էօթէանէ պերու
հուպ իյլէտիյի Հասուն էք
բաթրիք ինթիխապը քէյիյէ
յայճա հուտաւ կէշիլիլնէ
ալէյճ աթիւսէ պէյան օլ
թաքսիրաթ դուհօր խտէր :

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ

Բաժիրքին վե՛րա՛ծ փոշու պու-
տուգտա, պե՛ր վե՛ճճի ուտուլու գա-
տիմէյի միկիյէ, մաղարբը թիւրիտե
մէվճուտ պուլա՛նան մեճիւս, պիբ մու-
վազգաւձ Գոյիմաղամ ինթիխապ վե՛
նաստընան մեղուն վե՛ մսկիւ, իւրէն վե՛
միւնկալինճէ դուրս տա՛նըւրար, էք-
սէրիյէթի արա իյէ Գումթեան Պ, Սէ-
րովբէ վարդապետ ինթիխապ վե՛ թա-
հին օլունտուգտան սօղըա, Մ, Վա-
լէրկա ըէյյէ մանէյա սեու աղլ իտէր,
վե՛ տիւրիւ պէ՛ճանէլէր մէպնի աղ-
վը այ միւտաութիւն Պէրութտան Հիւ-
քիւմէրի մա՛ճիկիյէ նեղփոնէն հապս
վե՛ թէվկիթ իթտիրիւս, վե՛ սայիր
մուխալիթիթ իտէնէրին հազգընտա
տախի օլ մուտմէյի էօրթիւյէ վե՛
ճէպրիյէյի իճրա իթմէք իւզըն թիճ-
տապէր իտէլ, Բօմաան Եուրիս Կ
իարթիխիյէ քէնալիթնէն իւրէն պիբ
մէրնամէ մապիւ աճքեմպընէն, վե՛ օլ
էսնաան Ղճպիլ վալիսի պուլանան
տէվէթիւ Տափութ բաշատան մա-
նաթըրը մեղզուրէ սաքէր սեվգի ի-
լէ, կէրէք մանասթըրը վե՛ կէրէք օ-
րատա մեվճուտ պուլանան վե՛ պու-
հալաթը նաթապուլէյի թէճիլ իթ-
մէյիւրէ հապս թաղլըն տաքէր
իլէ իհաթէ իտիւպ, թէճաիպ եթ

տիրութեք իւզըն վալերկանըն թահ-
սիւ իմմիշ օտաւլու, թէհատաւալու,
էվրաղըն էհէմիլէթի տախի պու իշէ
դաթըլարադ, օշ վէհհ իլէ Բորթախանաւ
թախպէսինտէն պուլունանն Մէլքուն
Նաղարեան Մէքուն Սէրթադ տղատու-
նու դայմադ ամնաուպ իմտիրի, օնուս
հէր պիր Եօլլու Եօլսաւ Հարէրէթ, վէ
սուի խտարէսինի թաաահաւալ խտէր,
քի ազաւմուհն իհօլտալէն մաղսկա
վէ մէրամ սուհուլէթ վէ սուրաթլէ
խճաւ օլապիլինն Մ. վալերկանըն
ապրիլ 14 վէ մայիս 12 թարիխլէրի
իլէ քէնախ խաթիթը տէսիթի օլարադ
պու պապլէրտէ Եաղմըշ օլտուլու իքի
գըրմաւ թահրիրաթմըր տէրաթիթ ի-
տէ տէ, զաղթթաւմըղըն վէ մուխլմա-
սար գըրըլլէ պէյաւնամ մէհպուր օլ-
տուղումուլ իշ պու պահաըն թէհամ-
մաւլինն մուվաֆֆը կէօրիւլմէտիլին
տէն, Եալընըլ պիր իւարը իլէ իզթի-
ֆա խտէրիլ, խաթէք խտէն օլուր խտէ,
մաթպաամըլաւ մէվհաւ օլտուղում
տանն, իրալէ իտէպիլիլիլ: Պալատ
մահարաթըր օլան պու սուի հաւաթ
տախի էլ վէրմէ ինչ, աղղ աղընտան ի-
լալթիլէն կէիր:

ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻԽ

Ուսուրի անվիդայէ թէ վիճից անւրաք ըրիք ինթիսապը ճէմիյնթիւնէ, ետը-
նըդ ըրից ուղտաւոր վէ ընհատիւնսն ի-
քի նէֆէր տախիլ օլուպ, խարիճսն
հիւ պիր. բիւմնէնիս միւտաթէլէյէ հադդ
վէ սէւահիլթիթի եօղ ի. քէն, Մ. Վա-
լէրկա, աէյիւ ետալիւղ կէլիւ, ճէմիյն-
թէ տաթիւ օլուր, իլլա բօմաստն էմ-
րի մախսուտում վուր տէյէթէք, ըէյիւ
մադաթնստա գաւրուլուպ օթուրուր,
քի պու հաւ տախի Եարդտա վէ միւ-
թիլիմիլիսն թէ վարիթիսն օլ տնէ դա-
տար զայրի մէսպուրէ խիթ. Գու պապ-
տէ « Ըրվէրսուրտուն » 12 ինթիսա-
հիֆէսինէ նաղար օլունս : Վէ աուն-
տան պաշէա, շիֆահէն պէյան խտէր
քի, Բօմանըն մապպուլու օլմայան պիր
զաթ, խաթիրից ինթիսապ օլաճադ օ-
լուր իստ, գապուլու օլունմայաճադ
տըր : իշլիէ պու տա մաթիլուպ օլան
թիլիմիլիսպ սէրպիսն իյլթիլինիս պիր չայ-
եանը տիլզ Զաթ. քէ օլէոն տիր :

ጣኒ ሼኮኒጸኮ .

Ալէսանկիչէ Բաթրիքլըւրն ինթի-
խապը կիզիլ զուրա ին իճրա օլու-
նուպ, վէ Էսհապը զուրաննն ճիւմէսի
հալըրը մէճնիս օլմաաղ Էս, Էսխոսս
խաֆի թահօրթաթա պէյսնը բէյ վէ
զարթո իթմէտիքճէ, ալէնէն ինթիխա
պըն հիչ պիւր հիւրթիւս վէ զուլլէթի
օլմաաղապը մէճուզ վէ մէքի իքնիս,
պու տէֆու հասունէֆէնալինիս ինթի-
խապը իսէ ալէնէն (կենդանի ձայնիւ)
իճրա օլուու, նէ դէման քի, հէնիւզ
վիսաղ օլիսպարսան իքնիս հաղըր վէ
մէվճուս տէյիլ իտիլէր։ Պու իքի փիւս-
դաօղալարսան պիքիսի Գ. Հ. Արսէն
նճնարապիւրան Գերապայճաու իսի քի,
թմաաաան Եօլա բլվան օլուպ, Մըսը-
րըն իսիէնտէրլէյէսինէ վիւրլտաինի, վէ
զարսնթիլնա օլուուզու ճիհէթլէ մա-
հալի մէզլու բէտէ պիւր զաչ կիւն հաս-
պէլ զարթոյր պէ բլէմէյէ մէճպուրլէյ-
թիլնի պա ինէլէկրաթ ճէպէլէ պիւրիսթի
իսէնէ, հէր նաալը իսէ վիւրլտաինէ
պէքլէնրլմէզ, վէ ինթիխապ մուամէ-
լէսինիս իճքապարսան իւչ կիւն սօղա
նէթիլիք։ Օ պիլիլ իսէ, Անթաքիա
սէրլիխաղ ունուու Թ. Գաղսանճեան Յու-
քիաս Գերապայճաու օլուպ, պաղը
էֆքեալա մէպիլ Տէրաաաաթլտէ
ալլը վէ ինէլէիսթ օլունուր, վէ Եօլա
պըլ մայա զալնաղ, քի Հասունէ Էֆէն-
տիլնիս ինթիխապը պուրասա պա ինէ-
լէկրաթ աուլուրպ, իրան օլուր. իյիթ

պու՛ ճալէրե՛ի, քէնտիսի Մ՞. Վալէրիա
Բոմայա դարտիւնալ Պարսկաստանս ու
վաղըմ չէ. քմիլ՝ օլտու բու. թէ՛նէ կրաֆ
իլէ՛ կիւղէ՛նէ թարփի խաւը, աւելե՛ք
«Հասունեան ինթիֆադը արա իլէ
կաթիղիկս իսան օլունաու. հէր չէյ
էյի՛. Արսն վէ Մուքիաս վիսղ պիւս
թու հէնիլդ վիւրուտ ինմէ. քաղիլն
ֆիլվէկէաւե ալը հիւ. քմ գուլնմնայ
մէճպուրկէնթմ գալմնաը» եանի տէ
մէ. ք իսթէր, կէօղիլնիլդ սյաթն, մէ
բաղնըղ իւլըրէ, նէ ինթմ, ինմէտմ
Հասունեանը ինթիկասղ ինթիքտիմ,
պու ճիհէնթէ հէր չէյ էլի կիտէյօր,
էվվէնմտէն պէբու. տէնիմիղաւ ճէվէ
նս իտէն միւզս քէրթուլ վէ թէտասլ
րէ կէօրէ, Արսն վէ Մուքիաս Գերա
պայմաւարըն կէլէնթնէ տէ. քլթմէ
տիմ, օնյար եէնթմէ. քաղիլն իշի եօ
լունա դոյտում. Պանա վէրմիլ օլտու
զունուղ ֆէվկէաւե մէմաւրկէնթ ին
րա ինմէյէ համէնթ գալմնաը, եանի
եպիսիօղոյտըն Հասունեան. ինթիկասղ
թմմէղը իսէ, պէն մուլթուղ օլանդ
աըր աւելս իսարը ինմէ. ք կիւճիլ յիւն
տէն գուլթիւրուտ, իշի սուրէնթ չէրկէ
պիսիթրէքէ, օլ վէճէ իլէ պիթիքտիմ
իշիկիլ դարլըղընա տէյնէճիլնիլդ յար մը
աըր. «Թուլթու վա պէնէ» եանի հէր
չէյի իսթէտիլնիլդ կիպի ալմ իսթմ
ինթմ, պօղտում, պիթիքտիմ, հէր
չէյէ պուրնուս սօղ տում, տասնա՞ն
թիսթրսիլիդ, պունտան պէօյլէ սու
Եօլունա կիթտի, Հասուն էի իլէ սի
ղին էֆքեաւարլըղըղ գոլպճա եիլ ըիւր
կիւճիլ. ք գալմնոը. իշիտիս օղ տյան
լար, իշիտին, վէ աըղգաթ էտին. վէ
պէօյլէ տէսիսէլը սայիսի իլէ պաշլա
նըպ, ինթմալ պուրնս պիլի ինթիկաս
պաւ նէ նազար իլէ պաղգանաընըր
իննսֆ իլէ վէղն էտին. Մ՞. Վալէրիա
ֆիլի հաղիղէ պու իւշիկիւղաըղընա
մուղապիլ Բրօքալկանտատան պիլը զա
լէն ալըր ուրաը ալտը. Պուրալարը
իլէ. ք ալըղ, վէ թաֆալիլթմ աղա
պիւհէնթմ տէյիլ իսէ տէ, տէֆա միւ
թայաւ իսթիլմ:

ပီ.စီ.လ်ဇင် .

Արևելքի վե Եւրոքիտա գ երապոյժառ-
լարըն հաղըրը մէճխա պուրնմաադը-
լարընտան պաշղա, դուրա հուգ ու-
գ ունու հայիղ օլան իւր նէքէր րուհ-
պանը տախի, Ս. վալէրկա, փիսղո-
պոս օլմատըղ լարը պէհանէսի իլէ, ին-
թիխապ ճէմիլթիմնաէն տըլարը աթար,
հալ պու. քի Ղարդատ Բարդարըն տո-
քի ինթիքիտաղնտան փախիս, Սարիս-
ւաղ վէ Գպիլթէրին տախի Գարպիտա
օլատըղ լարըն մէպնի, վէլէվ փիսղո-
պոս օլմատարար, գուրա աթմայա
հաղգ վէ սէլահյէթիթէրի օլտու դու կի-
պի, Շարղտա տախի տէրքէտր օլան
ուտու վէ գանունա նաղարէն, րհհա-
պին կիւրիհհինաէն ի.քի միւթէպէր
լաթիտ տախի ճէմիլթիմն ինթիխապ
օլմայա հաղ լարը օլուպ, վէ դայիտէյի
միւթէվէթա կաթիլոյիտա քէտաթիլէյի
իլիսղ ոպոսարը իլէ իմըա թահիթնտա
օլարաղ գարալապաղըմնշ, վէ էսկի
իլիզմարտա թաթպիգ իտիւպ, թէճ-
պտա իմիւիլ ի.քէն, Ս. վալէրկա, հաղգ,
հուգ ուգ, աաաթ, նիլամ, վէ իտպիթ-
լարըն տաղա լայէթ իմիւթէրիդին, պի-
լայրի հաղգ զն սնըլար մահրում իտէր,
քի գուրա տայըը էքըլիւղ, Շատուն
էանըն ինթիքիտաղ տահա զիտան դօ-
պլաշարն: Չիւն.քի սն ի.քի դուրատան,
քի փիսղ ոպոսուն կէրմէսինէ պաղըլ-
մայլա, սնա թէնդլ օլուր, սնտան ի-
րիսինի տախի մահրում պըրաղտը-
լընտան, սէքիղ գալըը, վէ իշ պու-
նէքիդին իլինաէն, պիրտէ ֆաղլա օ-
րարաղ, Գարսէրի սէրլիսղ ոպոսուն
ճահան Զաթէնէն: Ա. Ս. Ս.

Բերքիսկիպոսու խոռոխոռունեան Ղե-
 իմոզ Էֆենտիէրին տախի ինթիխապ
 իժմէյէ հաղղալոր օլտան տէ իւրին
 սալա ինթիխապ օլապիլմէյէ հոռ-
 զուղալոր օլմաւըն տէ յի պէյան իտէր-
 քի, պու ճիհէթլէ տախի էմրի ինթի-
 խապ տար պիր հիւտիւտտէ մահտուս
 օլուպ, չըդամազ զուրա եւ տահա
 ըլիտտէ տուհուլէթլէ մմալիներօ Հա-
 սունա խապլաթ իլլէսին, ետխատա-
 չըդտան սալըզ գուրալարընը մնա
 վէրմէյէ մէհպուր օլտանդար, քի
 պաշլարը պէլտաան զուրթուլուպ,
 սէլաթլէթի պուլտուլար, նասըլ քի
 սահիհէն տէ վուզու պուլտու իտէ
 տէ, ֆաղտիմ պուլլըլլըլլըն պաշը նէ
 օ վազըլթ պէլտաան զուրթուլուտու,
 վէ նէ տէ օլուրթուլամազ վար, նիպէ
 քի պու եօլտա ինթիխապ օլան պիր
 քաթրիբ պաշլարընտա սուլտունամազ,
 տէյիլ քէնտիլըրինի նիզամ տայրէսին
 տէ իտաթէ իժմէյէ, իլլա զօլալամա-
 յի, Էդմէյէ վէ ճանէն մալէն վէ խա-
 իսիթլէն մահէզ վէ նապէտու իժմէյէ,
 նասըլ քի պիր զաշընա վազը օլտու,
 վէ ճիւմէսինէ տէ պիրէր պիրէր օլա-
 մազ ալըր, էյէր տահա պու հալ տէ-
 վամ իտէր, վէ Ալլահ հըֆիզ իժմէզ ի-
 սէ, Համու օլտու քի, Հասուն Էֆէն-
 տիյի բաթրիբ ինթիխապ իտէն վիւ-
 լապալտաան ճիւմէսի պու մուխաթա-
 լալը հալըրինի պիրէրէր, պիրէ իմաֆ-
 սիլաթա վէ նապիհաթա հաճըթ իօզ-
 տուր, լաքին ճիւմէսի պաղալարը կի-
 պի պու պապտէ, մէքուրիբ կէօթիէ-
 ըմէյիյի ճալա զօրզուլըրընտան նա-
 շի ինթիխազ իլլէ տապանմաղտա օլ-
 տու զալըրընա իմաճիւպ իտէրիլ Զիմ-
 տիէյէ տէկին պէյան վէ իֆաատէ իլլէ-
 տիկիմիզտէն պապազ :

ԵԼՏԻՆՃԻ

[illegible]

Թէ՛շէպոյիւս ինչէ՛տէր իսէ՛, մի՛նաէ՛-
րիճ օյան շարժարդն հիշ պիտիսնէ
բայէթ օլունմարդընա նազարէն,
քէնտիլէր տախի օ ինթիխապը հիշ
հիւքմիւնտէ ատտ իտիպ, օլ վէճճ ի-
լէ մուամէլէ իթմէլէ հազգէն, դա-
նունէն վէ աղէն մէճպուր վէ մէզուն
օլաճազարը ապա շէքք վէ շիւփէ-
գալարըմազ, Պու հալտէ :

ՍԵՔՒՉԻՆՏԻ

Կիլիկիա եպիսկոպոսարը վէլէվ
միլլէթին ճիսմանի վէ բուհանի խա-
րըն կէօզէթլէյէքէ, օլ վէճճ իլէ
Հասուն էֆէնտի շախարհա իսթէտի-
լէր Կիլիկիա վէ Ալիթանէնին իրի
քիւրսիլէրին պիր գալարա տէօքլէպ
պիրլէշարմէք, պուսուն իլէ պէրա-
պէր 1866 սեպտեմբեր 13 թարիխիլէ
տօգուզունճու Պիտ Բարայա ընճմէն
եազարդարը ինթիխապ պէյաննամէ-
սինաէ, սուրէթի աշիքեարտէ իֆա-
տէ իթտիլէր քի, Հասուն էֆէնտիլի
միլլէթլէֆէնտի եւրիլէն բաթիլէք ին-
թիխապ վէ իլան իթտիլէր, քի անն
մալիք օլտուզու հուգուգ վէ իսթի-
յազարա խալէֆ օլուն «ԸՆՏԵՐԵՍԱՔ
ԵՆ ՀՐԱՍԱՐԱՆԵՍԱՔ» ՅԱՋՈՐԻ ԻՐԱՆԱՆՑ
ԵՆ ԱՐՏՈՆՈՒԹԱՆՑ ՀԱՆԳՈՒՏԵԼՈՑ ՊԱՏ-
ԻՐԱՐԻ ՄԵՐՈՒՄ» : Ինթէ Հասուն է-
ֆէնտի պու էսապը էֆէքեարա մէպ-
նի, ինթէ շու «հուգուգ վէ իսթի-
յազարա» պագա վէ մուհաֆազա-
սը իլէ սապզը միսիլու ինթիխապ վէ
թային վէ իլան օլտուգտան պու վէճճ
իլէ բաթիլէքիլի գապուլ վէ անը հէր
վէճճ իլէ մուհաֆազա իթմէք իւզըն
գալիլէն վատ իլէտիլէքտէն սօլրա,
գալար Բոսայա կիտէր, օրատա Բա-
բանն պիր արզունիէն հէր պիր շէյի
թէքք վէ իթէպիլիսէր, նասըլ քի
պու պապիլէք ըզհար իրէտիլի քէսիլ
թէշէքքիլիսէն շարաշըլըր : «Բէ-
վէրսուրուս» կոնդալին 43 իւնճիւ սա-
հիֆէսինտէ մուգայէտ օլտուզու կիլի-
իլէ վէճճ իլէ վազիթէյի մուգատ-
ուհէսինիլն եւ լըլէմ պիր նօզմասընը
նէշ վէ իլիթալ իթմէլիլէ, քէնտի
քէնտիլի սըֆիթաթըն, մէմուրիլէթի-
ի վէ հիւքմիւնտ լալիլ իտէր պիթի-
լիլ, վէ սօլրա գալար Կիլիկիա կա-
թողիկոսու նամնա օլարագ քէհա-
պին վէ ալամտէն հիւրմէթ բայէթ
լէ իթաաթ մաթիլու պիտէր իսէ, քի՛ն
սիլիլէր, քի՛մ քէնտիլի ինտալաճ պէյ-
է պիր մագամա միլլէթի օլմայա մէճ-
պուր թանըր, եալիստ պէր վէճճ մէճ-
րուհ, պէյան օլան պուսուն թաթ-
սիլաթ հիլլէ, տէսիսէ, էօրֆ ճէպը
հազգալըլըք վէ եալանար արարնտա
պաշաւըլան, տէվամ վէ իսթիլամ պու-
լան պիր շայրի լայըգ մուամէլթի
վէ մէմուրիլէթի տօլրու վէ սահիհ վէ
եօլունտա իճրա օլան պիր ինթիխապ
վէ մէմուրիլէթի նազարը իլէ պագըպ,
թանըյապիլիլ :

Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորին Հօրերնուս
տօնախմբութիւնը փառաւորապէս կատա-
րուեցաւ անցած շարաթ օր ամսուն 27 ին
Օրթագիւղի Եկեղեցին աղբային մեծամե-
ծաց եւ վարդապետաց ներկայութեամբ
եւ ժողովրդեան բազմութեամբ, հանդի-
սաւոր շաջաւոր պատարալին մէջ, որն որ
մատոյց Անտոնեան միաբաններուն Պօլ-
սոյ գաւառական մեծաւոր Գ. Հ. Պօղոս
Պօյնուէրիյան վարդապետը, Աւետարա-
նէն ետքը, նոյն Անտոնեան կրօնքին մի-
աբաններն Յ. Հ. Մաղաքիա վարդա-
պետ Օրմանեան Ս. Լուսաւորի Հօրերնուս
պատուոյն ներբողեան մը խօսեցաւ, ու-
րուն մէջ զօրաւոր եւ համոզիչ ոճով բա-
ցարեց Լուսաւորչայ երախտիքը եւ ե-

րախտապէս օրհնութեան պարարը :
Յիշեալ Հայր Մաղաքիա վարդապե-
տին այդ մասին մէջ յաջողակութիւնը
արդէն ուրիշ անգամներէն ծանօթ էր ա-
մենուն, եւ իրեն Աստուածաբանական
հաստիքեանց վրայ խօսելով բաւական է
իշխել որ Բատ. Նոր. Տում. 1865 յուն 8 ին
Հոռով Աստուածաբանական դիտութեանց
վրայ Գարտիւններու եւ Եպիսկոպոս-
ներու եւ Աստուածաբաններու բազմու-
թեան առջեւ հրապարակական քննու-
թիւն մը տուած էր, այնպիսի քաջու-
թեամբ որ ամէնքը «միւսայիլէյին ճէ-
վապարընտա պէօլիք ազըլ, Ֆէվզէլա-
տէ մալիւմաթ, վէ սօն տէրէճէ թահիլ
միւհաճէտէ իտէրէք միւթէհալիլի օլտու-
լար» ինչպէս որ մենք ալ յիշեալ տարի
Յունիս 7 ին մեր 607 թուուն մէջ Հոռովայ
լրագիրներէն առնելով ծանուցեր էինք,
որով նոյն Հ. Մաղաքիա վարդապետը
Աստուածաբանութեան եւ օրէնսգիտու-
թեան վարդապետ եւ Հոռովայ Աստուա-
ծաբանական ակադեմիային անդամ ալ
անուանուած էր :

Ուրախ եմք որ առաջիկայ առթիւս
մէջ ալ մեր ժողովրդեան զգացմանց հա-
ւատարիմ թարգման ըլլալով, յիշեալ
վարդապետին յաջողակութեան եւ հրա-
տուրթեան, ուրախակցութիւնս եւ ըն-
տոյնակալութիւնս կրնանք յայտնել,
Հասարակաց բազմանց համեմատ նոյն
օրուն խօսած ներքոյին օրինակը ձեռք
ձգելով, կընթատարակենք :

Իրաւամբ, Սիւրիլիք, Իրաւամբ
քաղցր զուարթութիւն մը կը տիրէ այ-
սօր ձեր ամենուն վրայ, Իրաւամբ կը
պարծենաք Լուսաւորչայ՝ փառաւոր
յիշատակին օրը, վասն զի եթէ բոլոր
Եկեղեցին «զուարճացեալ ցնծայ» (1) :
Եւ «ուրախութեամբ տօնէ զյիշատակ
Սրբոյն Գրիգորի» (2), ինչպէս կ'ըլլայ
որ անպատմելի ուրախութեամբ չը-
լնցուիլէ փառելի զգածմանց անը չը-
յաւատանու գաւառաց սիրտերը, որոնց
երակայ մէջ կը խաղայ Լուսաւորչայ
արիւնը, որոնց սրտին մէջ տողորուած
է՝ Լուսաւորչայ երախտիքը, որոնց
մտքին մէջ անպակաս է Լուսաւորչայ
փառքը : Ձեր իրաւացի ինքուրթիւնը,
եղբարք իմ, ձեր լուրջ եւ բարեպա-
րիշտ իղծերը, ձեր հաւատարիմ եւ ե-
րախտապարտ զգածմամբ լցեալ սիւր-
տերը, ժողովեցին զձեզ այսօր այս
սուրբ տաճարիս մէջ, յաւերժ կենդա-
նի Հօրս երկրպագելի նշխարաց առ-
ջեւ : Մէկ սրտերու գրաւիչ անուն մը
մեզմէ խրաքանչիւրին եռանդը շար-
ժեց, եւ սա ինքն մեր «Աստուածա-
գութ ծնող Հայր Գրիգորին» (3) ա-
նիկայէ՛ որ մեզ իրեն անուան նուիր-
եալ տաճարին մէջ հաւաքեց : Երեւո-
նի սուրբ քերթողահայրն Մովսէս հայ-
րենական պատմութեան յիշատակները
մտքին մէջ նորոգած ատենը երեք ա-
նուան վրայ աւելի քաղցրութիւն կ'ի-
մանար, եւ այս երեքն համար կ'ըսէր
թէ, «սիրեմ՝ կուլէլ այսպէս, Հայկ, Ա-
բամ, Տիգրան» (4), վասն զի առջինը
աղբին սկզբնաւորութիւնը, երկրորդը
աղբին կերպաւորութիւնը, երրորդը
աղբին յիշատակութիւնը, երեքը
մէկտեղ ազգին կատարելութիւնը, իր
մտաց մէջ կը նկարէր : Իսկ ես, եղ-
բարք, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյն
յիշատակները քննելով միեւնոյն խրա-
նեալ Անձը կը գտնամ՝ որ Եկեղեցւոյս
սկզբնաւորութեան, Եկեղեցւոյս կեր-
պաւորութեան, եւ Եկեղեցւոյս իշխա-
նաւորութեան պատճառ. եւ կատարիչ
է միանդամայն : ուստի եթէ Հայաս-
տանեայց նախնի մեծութեանց զաւա-
կը ուրախութեամբ կը յիշէր Հայկ, Ա-

բամ, Տիգրան անունները, Հայս ս-
տանեայց Եկեղեցւոյ գաւառնոյն Գրի-
գոր անունը երեք անգամ կրկնելու կը
պարտաւորուի, վասն զի Լուսաւորիչն
է պատճառ սկզբնաւորութեան Հա-
յաստանեայց Եկեղեցւոյ, նա ինքն
կատարիչ կերպաւորութեան Հայաս-
տանեայց Եկեղեցւոյ, նոյն ինքն սկիզբն
իշխանաւորութեան Հայաստանեայց ե-
կեղեցւոյ : Լուսաւորիչն ուրեմն լրումն
կատարելութեան Հայաստանեայց ե-
կեղեցւոյ :

Հարկ չկայ ամենեւին որ երկար
խօսքերով եւ աղբու փաստերով ցու-
ցնենմ եթէ Եկեղեցւոյ մը սկիզբը հա-
ւատքով է : Աւետարանը, աւանդու-
թիւնը, պատմութիւնը, յայտնապէս
կ'իմացնեն, եւ մարդ-չկայ որ այս բա-
նիս ստուգութեանը ծանօթ չ'ըլլայ :
Եւ ոչ առանձին անձ մը քրիստոնեայ
է եթէ հաւատք չ'ունի. եւ ոչ ժողո-
վուրդ մը Եկեղեցի կը կազմէ թէ որ
հաւատքը ընդունած չէ. եւ Գրտ. եր-
կինքէն ճշմարիտ հաւատքը բերաւ,
որ ճշմարիտ Եկեղեցւոյ հիմքը այս
աշխարհին մէջ հաստատէ : Հաւատոյ
սկիզբը ուրեմն պիտի փնտռենք, Հա-
յաստանեայց Եկեղեցւոյ սկզբնաւո-
րութիւնը քննելով, եւ ահա առիկ Լու-
սաւորիչ Հօրերնուս առաջին արդիւն-
քը : Երբեք էր իրաւ Հայաստան
Լուսաւորչայ ալ առաջ հաւատոյ լոյսը,
վասն զի անպտուղ չէին մնացեր թա-
ղէտի քարոզութիւնները, եւ Բար-
թուղիմոսի առաքելութիւնները եւ
Սրգարու շնորհքը. բայց աւագ որ
կայծակի փայլման մը պէս վաղանցուկ
եղած էր այն, եւ Աղգէլի Սանդխտոյ՝
Ոսկեանց եւ Սուքիասանց արեւմբը
ներկուած երկիրը, Սնանունի եւ Սա-
նաթիլի եւ Խոսրովի հեթանոսական
միտութեանց ձեռքով հաւատոյ լուսն
զրկուած էր, եւ խաւարին մէջ մնա-
լով՝ նոր լուսոյ ծագման կարօտ եղած
էր Հայաստան : Բայց Ստուածային
նախախառնող յառաջիկ Խոսրովի մեր
փրկութեան կրկին սկզբնաւորութիւն
մը պատրաստած էր, եւ Անակայ գա-
ւառը ինքնայորդոր կը վազէր եւ ամեն
կերպ ներդրութիւնները յանձն կառնող
որ իր հայրենաց խաւարը փարատէ :
Ապա թէ ոչ ինչո՞ւ Գրիգոր Կենարիոյ
մէջ ընտանեկան կենաց հանգստու-
թիւնը կը թողու, ինչո՞ւ Տրդատոյ ար-
քունեաց մէջ ծառայական վիճակը
յանձն կ'առնու, ինչո՞ւ հեթանոս թա-
գաւորին միջի եռանդը գիտնալով իր
քրիստոնեութիւնը անոր կը յայտնէ,
ինչո՞ւ անյարժեքի արիւթեամբ քրտ-
մելի եւ երկար եւ բազմապիսի տան-
ջանաց կը համբերէ, ինչո՞ւ գերաւ-
նին եւ կախաղանին վրայէն իր ցաւերը
անարգելով, զինքը դատապարտող
թագաւորը, զինքը մատնող նախարար-
ները, զինքը չարչարող զինուորները
ուղիղ հաւատքով Լուսաւորելու կ'աշ-
խատի : Եթէ Աստուածային զօրութիւ-
նը չէր որ առանձին նախախառնու-
թեամբ այսպիսի յանկալի կեանք մը
Հայաստանի օգտին եւ Լուսաւորու-
թեան համար պահէր, որ մարդ-կային
զօրութիւն բաւական էր անվնաս կրել
այն տաճարոս տանջանքները միան-
գամայն որոյմէ եւ ոչ մէկուն բաւա-
կան է մարդս դիմանալ : Ինչպէս հը-
նար էր որ թիւնաւոր օձերու եւ գա-
ղաններու բնակարան եղող մահապար-
տաց վիրապին մէջ տաճարոս տանջանք-
տանջանք անվնաս ապրէր, ուր տաճարոս
ժամ ապրողն իսկ գոժուար էր գտնալ :
Մեծ եւ հրաշալիաւոր Աստուած, մեծ
է քու զօրութիւնդ, մեծ է քու բա-
րութիւնդ, մեծ եւ եւ բարեխնամող
«որ յառաջիկ Խոսրովեամբ զփրկուի ին-

Հայաստանայց սկզբնաւորութիւնը : Լու-
սաւորիչ մեզ շնորհեցեր : (5)

Այդ կսկծելի չարչարանքները,
Եղբարք, մեր Եկեղեցւոյն ծննդեան
երկունքն էին, այդ հրաշքները մեր
Եկեղեցւոյն սկիզբը կ'աւետէին : Գրի-
գոր՝ որ այդ գործերու մէջ ամենէն
անարդեալ եւ զրեթէ ոչնչացեալ կ'ե-
րեւար, անիկայ պիտի ըլլար մեր ե-
կեղեցւոյն սկզբնաւորութեան պատ-
ճառը : Խոսրովիլիստոյ տեսիլը եւ Ս-
տայի բազուկը ազարակին մէջ ծած-
կուած անդին գտնւմ զգտնալու նման
խոր վիրապէն կը հանէին Հայաստա-
նու իմանալի գանձը, Հայաստանու
Լուսաւորողը, մանուաղ թէ բռնմ
նոյն ինքն լոյսը ու պայծառութիւնը :
Հաղիւ Գրիգոր Հայաստանին հօղին եւ
րեւը դրաւ իր օրհնեալ ոտուրները,
հաղիւ հնչեց Գրիգորին աղբու ձայ-
նը, հաղիւ լսելի եղաւ վաղարշա-
պատու պարսպաց մէջ հաւատոյ քա-
րողութիւնը. մէկէն փարատեցաւ Հա-
յաստանի երկինքը պատող կռապաշ-
տութեան խաւարը, թօթափեցաւ
թագաւորին վրայէն Աստուածային
պատիժը, կանգնեցաւ պարսպաց եւ
դրօշուց վրայ խաչին երկրպագելի
նշանը, սրբեցան մեղսապարտ հօղիներ
փրկութեան ջուրերով, քայքայեցան
գիւական բազինները, ջնջեցան մեհ-
եաններ եւ կռատուններ, ամէն քա-
ղաք՝ աւան եւ գիւղ վերցուց իր մէ-
ջէն պղծութեան նշանները, ամէն
Հայ մերժեց Անահայ հովանաւորու-
թիւնը, եւ Գրիստոսի անուան նուիր-
եց իր իղծերը, ամէն ձեռք սկսան
բարձրանալ առ մի Աստուած երեք-
անձեայ, ամէն բերան Հօր եւ Որդւոյ
եւ Հօգոյն Սրբոյ փառաբանութիւն-
ները երգել, հնչեց ամէն տեղ Գրիս-
տոսի անունը եւ Գրիստոսի հաւատ-
քը, հիմնեցաւ Հայաստանի մէջ քրիս-
տոնեութիւնը, եւ Հայաստանեայց ե-
կեղեցւոյ սկզբնաւորութիւնը կատար-
վեցաւ :

Ահա առիկ Գրիգոր, պատճառ
սկզբնաւորութեան Հայաստանեայց
Եկեղեցւոյ, սակայն նոյն ինքն է նա-
եւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ կեր-
պաւորութեան կատարիչը : Շատ ե-
կեղեցիներուն պատմութեանց մէջ կը
տեսնանք որ ուրիշ է սկիզբը. եւ ու-
րիշ է կերպաւորողը. նոյն իսկ Կորն-
թացւոյ համար խօսելով Պօղոս Առա-
քեալ (6), իր եւ Ապոլոնին մէջ կը
բաժնէ տնկելը. որ է սկիզբը. եւ ջուր
տալը՝ որ է ինքնաւոր եւ կերպաւորելը :
Մեր Եկեղեցւոյն Աստուածատունկ
պարտեցին համար մի եւ նոյն Գրիգորի
արդիւնքն էր տնկելն ալ ջուր տալն ալ :
Եկեղեցւոյն կերպաւորութեան առա-
ջին հոգը Աստուածային պաշտօնեայ-
ներն հաստատելն էր որ ժողովրդեան
պիտոյքը լեցնեն, եւ հոգեւոր շնոր-
հաց խորհուրդները մատակարարեն :
Եւ Գրիգոր Սուրբ Բազմապետը
հովուական ձեռնադրութեամբ պատ-
ուելով ամեն տեղ քահանայից եւ սար-
կաւապաց բազմութիւնը հոգաց : Աստ-
ուածային պաշտաման նուիրեալ տա-
ճարներ՝ առջինները վաղարշապատու
շնձանին մէջ կը շինուէին, անոնց նման
բոլոր Հայաստան Եկեղեցիներով եւ
վիրայարաններով կը զարդարուէր, եւ
շատ տեղ Գրիգոր գիւաց պաշտա-
մամբ պղծեալ տաճարները միոյն Աս-
տուծոյ ճշմարիտ պաշտաման կը նուիր-
էր : Ինքն Գրիգոր հանապազօրեայ
պաշտամանի չափ եւ ժամանակ կ'ո-
րոյէր, պահոյ եւ աստիճանութեանց
օրեր կը կարգէր, սրբոց եւ վկայից
յիշատակները կը սահմանէր, Գրիս-

(1) Անձինք Լուսաւոր. տուն 1.
(2) Շարական. մտից 'ի վեր, Մ4.
(3) Անձինք Լուսաւոր. տուն 34.
(4) Պատմ. Գիրք Ա. Գլ. 1, 5.
(5) Շարական. Լուսաւոր. Մ4.
(6) Ա. Կորնթ. Գ. 6.

Վիեննա 13 յուլիս .
Կազեթ տղևկապուրկ , էմիլյե-
թե շայեան մահէլտեն ալըպ պեյան
իլլէտիլենէ նազարէն , մուհարրեպէնին
էսնիւ պընսըն իիւնս Բրէնս Հօհենզը-
լերն գանարիտալըգտան իսթիֆա իթ-
միշ տիր :

Փարիզ 13 յուլիս .

Ֆրանսանքն նիմ րէսի զազեթա
 Կը օլան Գօսնթիթիւսիօնէլ տէր քի ,
 « Սէօզորմուլզ մէսնու օրնու » մաթ-
 լուպ օլունան թարղիլէ վէրնիվշ , Բը-
 ռէնա՝ Հօհնզօլէրն , արթիգ Էւրոբատա
 հիւքիւմտար օլմայաճագ , պոնտան
 զիյատէսինի իսթէմլիլ , պու հալը
 սուլճեքարիկ վէ պիր տամպ դան
 տօքօրմլէքսիլին իթտիլիսիլ ֆիւ-
 թիւհաթիլ ազիմսյի պլլ թէքպպիր
 Գազանմըչլը տըր : »

Հէյճաճան քէսպի սիւքիւնէթ իյ-
լէմիշ վէ սուլճուն իպգասընա ումու-
մէն էմնիյէթ վար տըր :

Պէրլին 13 յուլիս .
 Բրուսիա խարիճիյէ վէքիլի գօնթ
 Պիզմարգ պու կիւն պուրայա եւթիշ-
 միշ տիր :

ᑲ ᑭ ᑭ ᑭ ᑭ

ጊዜ ልዩ ሲሆን

ᐅ ᐅ ᐅ ᐅ

ՀԱՅՈՑ ՈՒՂՂԱՓԱՌԱՅ

ԳՐ Ե ՑԱ Ի

ፖ ፐ ሶ ዋ ኒ ፆ ረ ኑ ሀ ፀ ሶ ኑ ፀ ኒ

ՊԵՆԱՆԻԱԿԱՆ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

1870 Յունիս 1 Բաղար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն եէնիտէն թէպտիլ
օլունճայատագ :

ፔቲቢይት ጣዕረ-ረ ኮከብኑ ተቀባታይ፡

ԵՆԻՃԱՄԻ այսրը իլէ
Սաաթ Վարօր
Ալաթ. Ն.

» 11[»] 20) ԵՆՆԻՐ ԵՐԱՆԱԼԵՄԵՆ ՊԵՏԻՐԵ, ԹԱՐԱՊԱԿԻԱ ԵՆՆԻՐ, ՄԻՐԻԿՈՆ Բ. ՀԻՍԱՐՐ
ՊԵՏԻՐԵ
» 11³⁰ 49) ԲՈՒՄ ԵՆՆԻՐ ՎԵ Ա ԳԱՎԱՊՐ ՊԵՏԻՐԵՄԵ, ԹԱՐԱՊ. ԵՆՆԻՐ, ՄԻՐԻ, ՀԻՍ.
ՊԵՏԻՐԵ ԱՐՆԱՎՈՐԹԵՐՅՕ
» 12¹⁵ 21) ԵՆՆԻՐԻԱ. ՊԵՏԻՐԵՄ, ԹԱՐԱՊ. ԵՆՆԻՐԵՐՅՕ ՆՈՒՄԱՄԱՄԱՆ ՄԱՄԱՄ,
11¹⁵ 22) ՊԵՏԻՐԵ, ԹԱՐԱՊ. ԵՆՆԻՐ, ՄԻՐԻ, ՀԻՍ. ՊԵՏԻՐԵ,
14¹⁵ 18) ԵՆՆԻՐԻԱՆԱԼԵՄԵՆ ՊԵՏԻՐԵՐԵՄԵՆ ԹԱՐԱՊ. ԵՆՆԻՐ, ՄԻՐԻԿՈՆ Բ. ՀԻՍԱՐՐ
ՊԵՏԻՐԵ ԱՐՆԱ. ԳՈՐԽՐՈՇ, ՕՐԹԵՄ. ՊԵՏԻՐԵ ԵՆՆԻՐ ԵՆՆԻՐԵՄԱՄԱՄԱՆ ՄԱՄԱՄ.
» 20¹⁵ 20) ԵՆՆԻՐԻԱՆԱ. ՊԵՏԻՐԵՄ, ԹԱՐԱՊ. ԵՆՆԻՐ, ՄԻՐԻԿՈՆ ՄԻՐ. Բ. ՀԻՍԱՐՐ, ԱՐՆԱ.
ՎՈՒՄ, ԳՈՐԽՐՈՇ, ՕՐԹԵՄ. ՊԵՏԻՐԵՐԵՅՕ ԵՆՆԻՐԵՄԱՄԱՄԱՆ ՄԱՄԱՄԱՄԱՄ
» 4 49) ՊԵՏԻՐԵՐԵՄԵՆՆԻ ԹԱՐԱՊԱԿ ԵՆՆԻՐ, ՄԻՐԻԿՈՆ Բ. ՀԻՍԱՐՐ
ՊԵՏԻՐԵ ՆՈՒՄ ԿԻՐԱԼԵՐԻ ԱՐՆԱՄԱՄ. ԳՈՐԽՐՈՇ, ՕՐԹԵՄ. ՊԵՏԻՐԵՐԵՅՕ
» 5 1) ՊԵՏԻՐԵՐԵՄԵՆ ԹԱՐԱՊ. ԵՆՆԻՐ, ՄԻՐԻ, ՀԻՍ. ԱՐՆԱՎՈՒՄ. ՕՐԹԵՄ. ՊԵՏԻՐԵ,
6³⁰ 3) ԵՆՆԻՐԻԱՆԱԼԵՄ. ՊԵՏԻՐԵ, ԹԱՐԱՊ. ՊԵՏԻՐԵ, ԵՆՆԻՐ, ԳԱՎԱՊՐ. Բ. Բ. ՀԻՍ.
ԳԱՄԱՐԻՐԻ ԱՐՆԱՎՈՐԹ. ՊԵՏԻՐԵ, ՕՐԹԵՄ. ԳՈՐԽՐՈՇ, ԵՆՆԻՐ, ԳԱՎԱՊՐ.
» 8¹⁵ 22) ԵՆՆԻՐԻԱՆԱԼԵՄԵՆ ՊԵՏԻՐԵՄ. ԹԱՐԱՊ. ԵՆՆԻՐ, ՊԵՏԻՐԵ, ՄԻՐԻԿՈՆ ԵՆՆԻՐ.
ՊԵՏԻՐԵ ԱՐՆԱՎՈՐԹ. ՕՐԹԵՄ. ՊԵՏԻՐԵ ԳԱՎԱՊՐԱՅՕ:

» Գ» » 4 Պէօլի քուէրէտէն Թարսաղ, Եէնիք, Եէր. Բ. Հիւ. Արնաւորտ. Գոթաւ,
Օրթաքէօյ Պէչիք, ճոմա, սաաթ 10 տա Եէնիմահալլէտ, չրդահաղ,

» 11¹⁵ » 5 Արնավուծք. Գուրուշէ. Օրթաք, Պէշիք :
 » 12 » 12 Արնավուծք. Գուրուշէ. Օրթաք, Պէշիք Գապա :
 » 12¹⁵ » 4 Արնավուծքէօյտէն Գուրուշէ. Օրթաք, Պէշիք. Գապա.
 » 1³⁰ » 5 Արնավուծքէօյտէն Գուրուշէ. Օրթաք, Տուվա, Պէշիքիտա Գապա :
 » 2¹⁵ » 4 Պէշիք. Գապա . ճոււ. մատա :
 » 2¹⁵ » 12 Արնավուծք. Գուրուշէ. Օրթաք, Պէշիքիտա Գապաք .
 » 4¹⁵ » 11 Արնավուծք. Գուրուշէ. Օրթաք, Պէշիք. Գապա . ճուվապար. մատա :
 » 5 » 5 Արնավուծք. Գուրուշէ. Օրթաք, Պէշիք. Գապաք . ճուվապար մատա :
 » 10¹⁵ » 12 Արնավուծքէօյտէն սաղրու ըօրիշէ . ճոււ. մատա :
 » 11 » 5 Արնավուծքէյտէն սաղրու ըօր. իւյէ :

Անաստաս - ճանդային տեղի + Եփեսոսի Էշխան Լուսին

» 11¹⁸ » 6 Պէյրզգոտան Բաշապա. Զուպուզ. Գանլը. Ա. Հիս. Վանիք. Զէնկէքը.
Պէյլէրպէյի Գուզդուճնուզ.
» 11¹⁸ » 3 Վանիք. Զէնկէքը. Պէյլէրպէ. Գուզդուճն. Գապաթաշ. Գուզդուճն.
» 12³⁰ » 11 Պէյրզգոտան Բաշապա. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիք. Զէնկէքը.
Պէյլէրպէյի Գուզգ.
» 1 » 1 Պէօււքտէրէտէն Պէյգ. Բաշա. Գանլ. Ա. Հիս. Վանիք. Զէնկէքը. Պէյլէր.
Գուզգ. ճուճապարտան մատաւ.
» 2 » 17 Պէօյլւքտէրէտէն Թաթա. Պէյգ. Բաշա. Գանլ. Ա. Հիս. Գանտ. Վանիք.
Զէնկէքը. Պէյլ. Գուզ.
» 4 » 21 Պէյրզգ Բա ապ. Զուպուզ. Գանլ. Ա. Հիս. Գանտիլլի Վանիք. Զէնկէքը.
Պէյլէլպ. ճուճապարտան մատաւ.
» 8⁴⁵ » 6 Պէօււքտէրէտէն Պէյգ. Բաշապա. Գանլ. Ա. Հիս. Գանտիլլ. Վանիք. Զէնկէքը. Պէյլ. Գուզգ. Իսկ.

Քեօքքի-պէն Ռոմ էլի ճանիւղէն էշէյէն շաքարաւ:

» 12³⁰ » 20 Պէշիկթէ. Օրթաւ. Արնաւ. Պէշպէք Բ. Հիսարթ Միրկիւն, Ենիք, Թարապ
Պէշիւքտէքէ, Ենիմ
» 1 » 3 Գապաթ, Իւսկիւ. Պէշիք, Գուզկոն. Օրթաւ. Պէշէր. Արնաւ. Գանա
Բ. Հիս. Գանիք. Միր. Ենիք. Պէշք. Թարապ Պէշիւք. Ենիմ.
» 2 » 19 Պէշիքթաշ Օրթաք. Գուրուշ Արնաւ. Հիս. Միրի. Ենիք. Թարապ. Պէշ
» 3¹⁵ » 1 Գապաթ. Պէշիքթաշ Օրթաք. Արնաւաւուք. Պէշպէք Բ. Հիս Միրի. Ենիք
Թարապաւ Պէշիւք.
» 4³⁰ » 22 Պէշիք. Օրթաք. Արնաւաւուք. Բ. Հիս. Միր. Ենիք. Պէշգոզ Թար. Պէշիւք
Ենիմաշայլէ.
» 6 » 6 Պէշիք. Օրթաք. Պէշ. Արնաւ. Պէշպէք Ա. Հիս. Միրի. Ենիք, Թարապ
Պէշիւքտէքէ Տուժապարտան մասաւ:
» 7³⁰ » 4 Պէշիքթաշ Օրթաք. Արնաւաւուք. Պէշպէք Բ. Հիս. Միրկիւն Ենիք, Թա
րապիս Պէշիւքտէքէ: Տուժապարթ սաթի 7 տէ:
» 8³⁰ » 1 Պէշիք. Օրթաւ. Արնաւ. Հիս. Միր. Սթէն, Ենիմ. Թարապ. Պէշ. Ենիմ
» 9³⁰ » 11 Պէշ. Վաիթք Բ. Հիս. Միրի. Ենիք. Թարա. Պէշիւք. Ենիմա. Գալաղ
» 10¹⁵ » 20 Ենիք. Թարապ. Պէշիւք. Ենիմ:
» 10³⁰ » 18 Օրթաւ. Պէշպէք Բ. Հիս. Միր. Սթէն, Ենիք Թարա. Պէշիւք. Ենիմաշայլ
Տուժապարթ Պէշիւքաւալ Պէշ
» 40¹⁵ » 19 Պէշիքթաշ Արնաւ. Բ. Հիս. Միր. Ենիք. Թարա. Պէշի. Տուժ. մասա
» 11 » 22 Գուրուշ. Պէշպէք Բ. Հիս. Միրի. Ենիք. Թարապ. Պէշիւքաւ:

[illegible]

» 12³⁰ » 5 Գապարժ. Պէշիբ. Օրթաբ. Արնալուժի .
 » 1¹⁵ » 12 Պէշիբժաշ օրթա. Արնալուժի :
 » 1¹⁵ » 4 Քէօբքիւտէն տօգրու. Պէշիբ. ճուճալարտան մատա .
 » 4¹⁵ » 5 » Արնալուժի. ճուճալարտան մատա :
 » 9³⁰ » 12 Գապարժաշ Պէշիբժաշ Օրթաբէօյ Գուրուչէշմէ . Արնալուտք . ճուճալարտան մատա :
 » 10¹⁵ » 5 Գապարժաշ Պէշիբժաշ Օրթաբէօյ Գուրուչ . Արնալուտքէօյ . ճուճալարտալուտքէօյ :
 » 11 » 12 Գապարժաշ Պէշիբ. Օրթաբ. Արնալուտք. ճուճա. 11¹⁰ թաքքէ :
 » 11²⁵ » 4 Պէշիբ. Օրթաբէօյ Գուրուչ . Արնալուտքէօյ : ճուճալարտան մատա :
 » 11⁴⁰ » 15 Պէշիբ. Օրթա. Գուրուչէշմէ : Արնալուտք :

የክርስቲያን-ነት ህክምና- ልማት-ዘመን ከጋራ ፍቅር

» 21⁵ » 21 Իւսւկ. Գուղիկուն. Պէյլէրպպ. Չէնկէլէ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիս. Գանլըճ
Բաշապպիս. Պէյրօղ.

» 31⁵ » 41 Գուղիկ. Պէյլէր. Չէնկէլէ. Վանիք. Ճումաստան մաստա :

» 40 » 47 Գուղ. Պէյլէրպէյի Չէնկէլէ. Վանիք. Ա. Հիսարի Գանլըճա Բաշապպ.
Հէյի Պէլգօղ Պէօյլիւթթիլէ.

» 40³⁰ » 24 Պէյլէ. Չէնկ. Գանտի, Հիս. Գանլ. Չուպու. Բաշա. Պէյր. Ճումալ. մա

» 41 » 6 Գուղիկ. Պէյլէր. Չէնկէլէ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիս. Գանլ. Բաշապպ. Պէյ
» 44³⁰ » 3 Գապալթաշ, Գուղիկունճուղ Պէյլէրպէյի Չէնկիլէլէյ Վանիքէյ ^{ուգ} ^{առ}

ՀԱՌԻՐԷ 4 ՅՈՒՆԻՍ		ԵՄԹԱԱՅԻ ԷՅՆԵՊԵՑԷ 4 ՅՈՒՆԻՍ	
Թայլան Արնապուտ . . .	Գիւլէ —30	Երազ Կնանտուռ քրիլի .	—5½
Խամայիլ	» 30—32	» » Երզանմըշ	9½—
Քէօստէնէ	» —	Աթիօն	—400
Բոմբէլի Պալլըգ սէրթ . . .	» —28	Մաղը սլյան	11—11½
Ազօք գըզըլէա	» —	Քիթթէ Կարբադ	23—26
Խարայիլ գըրնօլ	» 26—28	Սլաէպ	—
Խամայիլ	» —	Քէշի տէրիսի թիլլիլ . . .	8½—9½
Վարնա գըրնօլ	» 24—25	Պալ մօմու լիբա 110 . . .	—26
Պոռըղադ գըրնօլ	» 28—30		
Պալլըգ գըրնօլ	» —	ԷՄԹԱԱՅԻ ԷՅՆԵՊԵՑԷ 4 ՅՈՒՆԻՍ	
Գօգօրօղ Գալլաա ագտարմա .	» —45	ՔԷԼԼԷՎԷ ԹՕԶ ՇԷՔԷԼԷԻԻ	
Արբա	» 12¼—12½		
Մէշէնտաթ 30.000	» —	Իսկ. բրիմօ 5-10 լիպրա Գանթ .	—
ԷՄԹԱԱՅԻ ՏԱԷԻԼԻՑԷ 4 ՅՈՒՆԻՍ		Օլանտա տէպրու 6-10 լիպ .	» —
Թիֆթիլ Էնգարէ	» 49—51	Անվէրաա	» —
» Վան	» 26—28	Ֆրանսըզ	» 280—285
Ճէնրի Գալսէրի	» 15½—16	Իսկիլիզ թօզ	» —252
Էնգարէ	» 15—15½	Օլանտա Էքսթրա	» —252
Բամուգ Ատանա	» —10¾	» պիլլինճի	» 246—
Աճէս Կուրճի Խարբերթ . . .	» 9—9¼	» Էլքինճի Ֆարգ Էօզ .	» 243—
		» Էւէիւնճի	» 240—
		Ֆրանսըզ	» 240—
		Տէմրի Ին. Էշ. Դլամաքէօշէ .	» —

Վէ. Եռվարդադ	»	— — —
Տէմիր հարմա	»	— — —
» սաճ չէշիտ իլէ	»	— — —
» չէմպէր	»	— — —
Գալայ 9 1/2 լիր. գանթարը	»	940 — —
Գուրչուն Ինկիլիլդ Ֆրանս.		— — —
Չ/լիք 1 ռըբլը սանարդ		190 — 495
Սաչիւս Մարսիլեա չէշիտ		150 — 435
Մօր պաղտոմ	»	55 — 58
Սանթամարթա	»	—
Ջաճը դըարըղ	»	30 — 32
Շապ Ինկիլիլդ	»	67 — —
Գահվէ Գարօ Փինսօ 0/0		— — 900
» իրինճի		— — 850
» լւչլւնճիւ		— — 780
Չ/լիս Ինկիլիլդ		— — 120
Գըրմըղ		58 — 59
Պիպէր Լօնտրա Մարսիլ		— 730
Նըշաթըր Ինկիլիլդ		638 — 7
Թէնէքէ չիֆթ սանարդ		— — 285
Բօմ Ամիրդադ . 12 կալօն 1 լիր		— 11
» Ինկիլիլդ . 88 1/2 « » »		— 9

ՄԵՃԱՍՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՍԻՐ
ՄԵՄՈՒՐԱԲԱՐԵՐԸ ԽՍՄ ՎԷՄԱՀԱԼԼԵՐԻ
ԱՍՈՒՄԱՆԵ, ՉԿԵՐ ԲԱՊԱՐԱՐՆԱՍ ԶԷՎՈՅԻՔԻ ԵՎ
ՎԵՐԵԹԱՅԻՆՆԵՐԵՆԻ ՆԱԶԵՐԻՔԻ ՄԵՆԱԼ ԹԻՒՂԵՆ
ՃԵԱՆ ԶՅՈՒԼԻՄ
ԱՍՈՒՄՆ. Բա լուծուտ օգլուտ. Զարդ աղա .
ԲՈՒՄՃՈՒՄ, Զարդ ԵՖԷՆՈՒ ԳԱՊԱՆՃԵԱՆ,
ԷԵԼԻ, ԹարազճԵԱՆ ԳԵՐԵՂԵՐ ԱՐԹՈՆ աղա .
աղա .
ԱՐԹՎԻՆ, ՓԻՂԵԱՆ ՊԵՐՈՍ աղա .
ԷՆԿԻԱՄԻ, ՍԻՆՈՐ ՃԵՎՈՅԻՆ ԼԷՃԱՆԻ .
ԷՏԻՐԻՆ, ԶարդաճԵԱՆ ԱՐԹԻՆ աղա, Զարազ .
ԷՃՐՈՒՄ, ԶարաճԵԱՆ ՎԵՐԵՂ ԵՖԷՆԱ .
ԹՐԱՊՈՒԶԱՆ, ՄամաճԵԱՆ ՊԵՐՈՍ աղա .
ԷՃՐԻՄ, ԹԵՎՈՒՐՃԵԱՆ Ս. ՍԵՒԵՆ աղա .
ԷՃՆԻՄԻՏ, Գ. Տ. Յ. ԳԱՊԱՊԵՆԵԱՆ,
ՀԱԼԷՊ, ՍԵՆԵԱՆ ԶՅՈՒՔԻ աղա .
ՊԻԼԼԵՎ, ՏԵՂԵՐԱՅԻՔ օգլու. ՊԵՐՈՍ աղա .
ՊՐՈՒՍԱ, ԵՂԱՂ ԵՆԱՆ ՊՈՐՈՍ աղա .
ՍՊԱԿԱՆ, ՀԱՅԻ ԳԵՂԵՐԵԱՆ ՀԱՅԻ ՄԵՐԱՅԻ ՊՈՍ
ՎԱԼԵՆ, ՀԱՅԻ ՍԱՐԱՊԵԱՆ օգլու. ԶՅՈՒՆՆԵԱՆ
ՎԵՆԵՆԱ, ԶԱՐԱԶ ՎԼԻԵՆ աղա .
ԳԷՐՈՒՀՆԱ, ԼԷՎՃԵԱՆ ԱՆԱՆ ՊՈՍ .

ՍԱՀԵՊԻ ՄԵՄՈՒԼՈՒՆ ԳԱԶԵԹՈՒ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻՒԼԳԵՆՏՅԱՆ

ՍԱՊԱՊՈՒՄ ԶԵՎԵՐ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒՄ
ՄԵՐՈ 43
ՃԵՄԵԹԵՐԻ ԻԼԵԹԵԵ ԲԱՊՎԵՅԵՄԵՆԸ